

Wojna i Okupacja

Ramy Czasowe

Od 01.09.1939, czyli dnia rozpoczęcia II Wojny Światowej atakiem 3 Rzeszy na Polskę do końca lat czterdziestych, wiele utworów pisanych jeszcze w tematyce właśnie Wojny i Okupacji było wydawane już po zakończeniu samego konfliktu.

Cechy literatury

Literatura okresu "wojna i okupacja" w Polsce, obejmującego lata II wojny światowej i bezpośrednio po niej, charakteryzuje się przede wszystkim silnym zaangażowaniem patriotycznym i tematyką wojenną. Utwory z tego okresu często skupiają się na opisie cierpień ludności cywilnej, bohaterstwa żołnierzy, a także na walce z okupantem. Istotnym elementem jest również refleksja nad losem Polski i Polaków oraz próba zachowania narodowej tożsamości i kultury w obliczu zagłady. Literatura ta odznacza się głębokim humanizmem, często przybierając formę poezji, ale również prozy i dramatu, w których dominuje motyw walki, oporu i nadziei na lepszą przyszłość.

Motywy Literackie

- Śmierć
- Miłość
- Walka, opór
- Strata, strach, tęsknota
- Przemijanie
- Heroizm i Wiara

Pokolenie Kolumbów

Pierwsze pokolenie polaków urodzonych już w wolnej ojczyźnie, wychowani głównie w tradycji romantycznej i chrześcijańskiej. Ich głównym życiowym przeżyciem była II Wojna Światowa, większość z nich albo nie zdało przez nią matury, albo zdali ją dosłownie przed wybuchem. Konflikt zbrojny zdefiniował ich jako ludzi i tym samym ich twórczość.

Człowiek zlagrowany i zlagrowany

Zlagrowany i zlagrowany to oba przymiotniki charakteryzujące osobę która przeszła przez system obozowy, różnica jednak polega na tym, że:

Zlagrowany - Obozy niemieckie, spopularyzowane przez Borowskiego, osoba zobojętniała co do swoich dawnych wartości i na nowo nauczyła się żyć w nowych ciężkich warunkach

Zlagrowany - Obozy sowieckie, Herling-Grudziński, tutaj jest większa emfaza na zranienie przez system obozowy oraz dehumanizację psychiczną jak i fizyczną, człowieka zmieniają w dosłownie żywą maszynę która ma tylko pracować

Świat odwróconego dekalogu

Używane przez Herlinga-Grudzińskiego, opisuje tym sytuację panującą w obozach, wszelkie znane dla Chrześcijan zasady dekalogu, czyli ogólnie przyjęte przez nich wytyczne moralne i etyczne tutaj nie obowiązują, ludzie kradną, zabijają, kłamią, są egoistami, nie mają szacunku i miłości dla innych, nie mają bo nie mogą mieć.

Gatunki literackie

Głównie rozwijały się poezja oraz wielki skok w popularności doświadczyła literatura faktu, dzienniki, pamiętniki, reportaże

Literatura faktu

- Własne doświadczenia
- Autor tożsamy z narratorem
- Relacje świadków
- Brak fikcyjnych postaci
- Obiektywizm, suche przedstawienie co i jak

Krzysztof Kamil Baczyński

Historia - retrospekcja starych dziejów, refleksja nad dziejami ludzkości, historia się powtarza

Pokolenie - Opisowość natury

Z głową na karabinie- ciągła wojna, zawsze można umrzeć ale ciągle się walczy

Elegia o chłopcu polskim - tragedia małego dzieciaka, podczas wojny najbardziej cierpi niewinni

Tadeusz Gajcy

Katastrofizm pokoleniowy, oniryzm, tęsknota za matką

Wczorajszemu, widmo, żegnając się z matką

Czesław Miłosz

Noblista, emigrant, bardzo intelektualna twórczość, katastrofizm, należał do drugiej awangardy

Poezja ocalałych - określenie na twórców którzy swój peak twórczości i ogólnie tworzyli po II wojnie światowej, główna tematyka to potrzeba zrozumienia świata i wartości moralnych na nowo

Campo di fiori, przedmowa, piosenka o porcelanie

Tadeusz Różewicz

Wiersz różewiczowski, rezygnacja z rymów i interpunkcji, nihilizm

Stracił wszystko, poszukuje mistrza na nadzieję żeby się odrodzić moralnie

ocalony, lament